

V Neratovicích má stát nová spalovna, nepřetržité měření škodlivých látek provozovatel odmítá

16.5.2024 - | Arnika

Souhlasné stanovisko získala nová spalovna i přesto, že v kraji jsou kromě ní plánovány další dvě.

Jedna, dvojnásobně velká, spalovna v Horních Počaplech u Mělníka je již rovněž "schválena" v rámci procesu EIA. Plán na stavbu další, řádově menší, spalovny v Příbrami zatím procesem EIA prochází. Pokud budou všechny tři spalovny v kraji skutečně postaveny, budou pravděpodobně kapacitně přesahovat množství odpadů, které bude v souladu s českou i evropskou legislativou a cíli pro recyklaci komunálního odpadu v budoucnu možné energeticky využívat (spalovat).

S plánovanou neratovickou spalovnou vyjádřila nesouhlas na veřejném projednání 12. prosince 2023 většina účastníků z řad místní veřejnosti. Zaznělo velké množství hlasů obávajících se o stav životního prostředí v oblasti. Region je totiž už dnes významně zatížen, mimo jiné i provozem společnosti Spolana, která se pravidelně umísťuje v žebříčku největších znečišťovatelů v České republice. Často byly předmětem dotazů emise a chemické látky, které může spalovna produkovat. Arnika na schůzce mimo jiné navrhla zavedení takzvaného "semikontinuálního měření" emisí dioxinů (nad rámec povinností vycházejících z české legislativy).

Zástupce FCC Karel Hlaváček však na projednání realizaci dlouhodobějšího měření nad rámec zákonných povinností odmítl a za nutné ho nepovažuje ani Ministerstvo životního prostředí, které se v nyní vydaném stanovisku vyjádřilo takto: *"Problematiku provozního monitoringu není třeba beze zbytku řešit již v rámci procesu EIA. Zařízení bude podléhat integrovanému povolení, kdy součástí tohoto povolení bude i specifikace měřených látek, četnost měření a další podrobnosti. Řešení bude odpovídat (v době udělení IP) platné legislativě a také bude založeno na v té době aktuálních nejlepších dostupných technikách. Provoz záměru je předpokládán v roce 2030, časový odstup tedy může znamenat i vývoj jak v legislativě, tak i v nejlepších dostupných technikách (BAT)."* Obdobně jako MŽP se FCC vyjádřila i v reakci na výzvu k zavedení semikontinuálního měření, kterou Arnika v minulém roce rozesílala všem provozovatelům stávajících i plánovaných spaloven.

"My ale nevidíme důvod, proč by už v rámci procesu EIA nemohlo být oznamovatelem dobrovolně přistoupeno minimálně na dlouhodobé odebrání vzorků emisí dioxinů, což je jedna ze dvou možností, které se pro jejich monitoring v emisích ze spaloven odpadů doporučují podle BAT (nejlepších dostupných technik, angl. Best Available Techniques), v nejlepším případě však přímo na navrhované semikontinuální měření. I samotní provozovatelé by díky tomu měli lepší kontrolu a přesnější představu o tom, kolik dioxinů do ovzduší spalovna vypustí. V oblasti dlouhodobě zatížené chemickým znečištěním by to podle našeho názoru mělo být samozřejmostí," komentuje situaci Nikola Jelínek, odbornice na toxické látky v životním prostředí.

I přesto, že česká ani celoevropská legislativa semikontinuální měření dioxinů ve spalovnách nevyžaduje, jiné země, jako Francie nebo Belgie, tento přístup již zavedly. Častým argumentem proti jeho zavedení v Česku bývá například to, že tento typ monitoringu je pro provozovatele spaloven příliš finančně náročný. Soudy v případě švédské spalovny SYSÄV v Malmö však například v roce 2016 rozhodly, že dlouhodobý monitoring je nejlepší dostupnou technikou a ekonomicky schůdným řešením.

Současné měření emisí dioxinů v České republice je u spaloven obvykle povinné pouze dvakrát ročně po dobu několika hodin, což není dostatečné pro získání přesného obrazu. Studie organizace ToxicoWatch například ukázala, že toto omezené měření může emise podhodnocovat.

Dioxiny představují závažné nebezpečí pro lidské zdraví především při kontaminaci potravního řetězce, a to už při nízkých koncentracích, protože se jedná o karcinogenní látky, které negativně ovlivňují i hormonální a imunitní systém. Jejich dlouhodobý vliv na životní prostředí je nezpochybnitelný.

Plánovaná stavba spalovny v Neratovicích tak nadále vyvolává diskuse a obavy veřejnosti i odborníků z ekologických organizací, stejně jako podobné plány na stavbu spalovacích zařízení jinde v Česku.

Pro více informací kontaktujte tiskového mluvčího Arniky Luboše Pavloviče (Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606727942).

Projekt byl podpořen Ministerstvem životního prostředí. Projekt nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/v-neratovicich-ma-stat-nova-spalovna-nepretržite-mereni-skodlivych-latek-provozovatel-odmita>